

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZEKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri
közlés után 30 kr. bélyegdíj
fizetendő.

Nagy és többször közlendő hir-
detményeket árkedvezmény-
ben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér”-ben közlendő cik-
kekért soronként 10 krajczár fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Segítség.

Kézdí-Vásárhely, 1887. aug. 23.

Mai korban a humanizmus korát éljük. Midőn világszerte hangzik a panasza, hogy a vallásosság hanyatlak, mindenfelé a legszebb cselekedetekben nyilvánul a keresztény vallás ama szép mondása: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.”

Vagy nem az emberbaráti szeretet vezérli-e a társadalmat, hogy nyomorban tengő, szerencsétlen embertársai segítségére siessen s bő kézzel, meleg szívvél áldozzon nyomoruk enyhítésére?

Ha hazánkra olykor-olykor súlyosan nehezedik a sors keze s a pusztító elemek szeszélye egy pár óra alatt évtizedek szorgalmának gyümölcsét dönti romba; ha tűz vagy víz dölje városainkat: a sújtottak jajai áthatják az egész országot s a magyar társadalmat mindig ott látjuk a vész színhelyén, meleg részvétellel és igazi keresztényi szeretettel törülvén le a szenvedők könnyeit. A megpróbáltatások nehéz pillanataiban olyan a magyar társadalom, mint egy szerves test, melynek minden tagja megérzi bármelyik testrésztárs fájdalmát.

Szeged szépen, hatalmasan emelkedett ki hullámsíkjából. Eperjes, Nagy-Károly és Torockó nem fognak sokáig heverni romjaik között, mert a magyar társadalom könyörtelen szívéből egy szebb jövő forrása fakad. A magyar nemzet

közös akarattal, közös áldozatkészséggel megmenti a végpusztulástól.

Ha a magyar társadalom mindig nagylelkűen hozta meg az áldozatot a közös csapásoknál, de ezt sohasem gyakorolta oly szépen, oly fényesen, mint a tűzvész által sújtott magyar városok felségelésénél, soha ily szépen nem jelent meg magyar földön a segítség.

A nemzet jelesei tömörültek egy táborra, hogy egy nagyszabású művel segítsenek mélyen sújtott embertársaikon. Így jött létre az a díszes album, melynek neve: „Segítség.” Hazánk nagyjai szellemüket adták hozzá, a magyar közönség meg pénzét, s így a szellemi és anyagi erő egyesülve, három várost fog romjaiból kiemelni.

Igy tesznek a fővárosban.

Mi a távolból a legteljesebb elismeréssel adózunk azon szép emberbaráti műnek s készségesen meghozzuk mi is áldozatainkat; de meg kell gondolnunk, hogy nekünk is vannak tűzkárosult testvéreink, kik talán még mélyebben vannak sújtva, mint amazok, mert székel testvéreink mindenüket veszítették s embertársaik segítsége nélkül tán soha sem tudnak felemelkedni. A koldusbot vagy Románia között kell választaniok.

Ezt pedig megyénk könyörtelen szívéből közönsége nem engedheti meg.

Kovácsnak több mint 200 lakosa

maradt hajlék nélkül, szorongó szívvel várva a mentő kezet. Segítsünk rajtuk!

Megyénk egész társadalmát tegye magáévá az ügyet, s ha mindenki ad anynyit, a mennyit adhat, székel testvéreink meg lesznek mentve.

Mi nem nyújthatjuk a segítséget oly díszes alakban, mint a főváros, de gyakoroljuk a könyörtelenség és emberbaráti szeretet munkáját olyanképpen, a mint Isten megengedte.

0.

SZEMLÉ.

Belföld.

Az országgyűlés programja. A félév hivatalos „Pol. Corr.” megezőlője azt a hírt, hogy a kormány törvényjavaslatot készít benyújtani a kötelező polgári házasságról, de azt elismeri, hogy az új polgári törvénykönyv megalkotásával meg fognak oldani több olyan kérdést is, mely összefüggésben van a házassági joggal. — A miniszteri tanácskozások, melyek a költségvetésről tárgyalnak, igen gyorsan végezték munkájukat. Minthogy az összes miniszterek közül többen a költségvetésről tartottak beszédet, a kiadásokban tett redukciónak igen tetemesek s a költségvetésben csaknem elérték a kiadások és bevételek között az egyensúlyt. A rendkívüli kiadásokat is jelentékenyen redukálták.

Külföld.

Az új bolgár fejedelem körútja még egyre tart. Augusztus 18-án vonult be Filippopoliszba. A város előtt négy kilométerre a város parancsnoka jelentést tett a hercegnek a helységről. A bevonulás nagy fényvel történt. Gyalogság, tüzérség és lovasság sorfalat képeztek és a fejedelemet 101 ágyú lövéssel fogadták. Az első diadalkapunál a

tisztviselők, a hazafias liga és az iparosok képviselői üdvözölték. A harmadik diadalkapunál a papság élén Gervatins metropolita és a felekezeti tisztelegtek. A fejedelem lóháton vonult be a csinosan díszített városba a lakosság lelkes hurrája közepén. Megérkezés után a székesegyházba ment, hol Tedeumot mondtak. A fejedelem Grucis egyszerű házában ültette fel tanyáját. Este tüzijáték és kivilágítás volt. A város lakossága talpon volt, az utcákon csak úgy hemzsegett a sok katona.

Szófiában is nagy előkészületeket tettek a fejedelem fogadtatására. Az orosz érzelmi Klement metropolita kijelenté, hogy nem vesz részt a fejedelem vasárnapi hivatalos fogadtatásában. Azt a fölszólítást, hogy ő fogadja a fejedelemet, határozottan visszautasította.

Mig azonban a bolgárok nagy fényvel ünneplik az új fejedelemet, addig titokban egyre foly az orosz párt részéről az aknamunka: az új fejedelem trónját alá ásnak. Bulgária anyagilag ki van merülve a válságos idők miatt, ipara, kereskedelme pang, a hitel megromlott, a köznép a súlyos adókat mit a kormány nagy eréllyel hajt fel, nem bírja. Ez aztán táplálja az elégtelenséget, mit az orosz érzelmeik fel is használnak.

Felhívás

a tek. ipartársulatok elnökeihez.

A kir. iparfelügyelő Binder Lajos urnak 572—1887. számú megkeresése folytán felszólítom az ipartestületek elnökeit, szíveskedjenek a tagokat felhívni és értesíteni, hogy Seps-Szentgyörgyön az iparképző intézet folyó hó 25-től 31-ig tart, az alatt a kiállítás testületünkön tömegesen látogassák meg, tanulságot szerezvén maguknak az iparnak az újabb korban való fejlettségéről és előhaladásáról.

Kézdí-Vásárhelyt, 1887. aug. 22.

Szűcs József.
polgármester.

A „Székelyföld” tárczája.

Az az áldott tövis.

(Elbeszélés.)

Irta Dobay János.

— Ut oljára mondom magának, Béla, hogy ne beszéljen olyan zöldek, mert bizony Isten megtiltom, hogy többé meglátogasson.

— De mikor oly nagyon szeretem!

— Nem hiszem, de sajnálom, ha igaz. Ismeri elhatározását; én önmre nézve soha sem lehetek több, mint jó barát.

— Nem, Mari, ön nem beszélhet komolyan. Husz éves korában nem határozhat senki sorsa felett. Önre még sok, sok boldogság vár.

— Elhiszem, de ezt a sok, sok boldogságot nem egy második férj karján, hanem függetlenségemben fogom feltalálni.

— Ne áltassa magát, Mari. Egy oly bájos özvegy, ki alig hagyta el a 20-ik életét, nem mondhat le örökre a házasságról. Szíve egykor megszólal s egy pillanat alatt romba dönti elhatározását.

— Meglehet, de arról biztosíthatom, hogy szívem e pillanatban teljesen nyugodt s egyetlen szót sem emel azon elhatározás ellen, melyet a józan okosság megállapított.

— És a bájos ifjú özvegy vidorán nevetett.

— Ugyan ne vágjon ilyen tragikus arczot, — folytatá a szép hölgy dévaj hangon —

— magának egyáltalában nem áll jól a komolyság. Maga csak akkor kedves, ha vig.

— Lehetek-e vig, — sohajtott az ifjú szomorúan — mikor szívem vérzik az ön kegyetlensége miatt?!

— No lám, még igazságtalan is tud lenni. Hát nem ön az egyetlen férfi, kit elfogadok? nem ön az én egyetlen barátom, ki feltétlen bizalmamat bírja? nem ön az egyetlen, kinek udvarlását elfogadom s kiért kitettem magamat a kisvárosi mende-mondáknak? és mégis kegyetlenséggel vádol! Ki tehet róla, ha telhetetlen szíve olyant követel, mit én nem adhatok?

— Legyen nőm, Mari, — kiáltott az ifjú kitörő szenvedéllyel — s higgye el, én kárpótolni fogom azon szenvedéseket, mik első házasságában osztályrészüll jutottak.

A hölgy egy percig bizonyos érzelmmel nézett az ifjú szenvedélytől égő szép arcába s aztán felnevetett.

— Maga éppen úgy tesz, Béla, mint a szinpad első szerelmese. Elismerésem jeléül ezennel megengedem, hogy a sétátra elki-sérjen. Kérem, segítse fel köpenyemet . . . Nos, nem hallja? . . . Béla!!

Az ifjú sértődött arczczal ült a helyén egy ideig, de a szép özvegy tekintete alatt a nagy elhatározás lassankint szétfogyott.

Az ifjú e tekintet igézete alól nem tudott megszabadulni. Felkelt helyéről, feladta a köpenyt s aztán félig tréfásan, félig komolyan szólt:

— Önnel, Mari, egyáltalában nem lehet komolyan beszélni. Ön egy különös lény;

semmit sem úgy tesz, mint más ember. Nevet, a hol más ember a legkomolyabb szokott lenni; láttam könnyeket ontani ott, hol mindenki más egy sohajjal beérte volna. Ha nem tapasztaltam volna ezer jelét érző szívének, daemounnak kellene tartanom s futnék öntől, mint egy rossz szellemtől . . . feltéve, ha szívem oly nagyon nem vonna körébe.

— Köszönöm alásán, — kiáltott fel vigan nevetve a hölgy — ön igazán szépen jellemez. Különben azt hiszem, hogy ítélete ép oly ingatat alapon nyugszik, mint szerelme.

— Egyik oly valódi, mint a másik, s nekem legfőbb törekvésem, önt erről egykor meggyőzni.

— Addig is mehetünk. Előre, lovagom! — szólt vigan a fiatal özvegy.

Egy negyedóra múlva élénken csevegve haladtak végig a sétátra.

A szép és gazdag özvegy megjelenése most is általános feltűnést keltett a sétátra közönségénél. Azonnal egy kis udvarkör alakult vállalkozó szellemű fiatal emberekből a szép asszony körül, és ő sok bájjal és szellemmel fogadta a hódolatot.

Béla nemsokára eltűnt a környezetből s rövid ideig egyedül sétálva, később hol egyik, hol másik csoporthoz csatlakozva, élénk társalgást folytatott.

Marit, úgy látszik, sértette e mellőzés, mert olykor-olykor boszusárny vonult végig arczán; hanem ez csak egy pillanatig tartott.

Jövő perczben annál vigabb lett. Élcelt, nevetett s elragadá környezetét.

Este volt, midőn az ifjú ismét megjelent hogy hölgyét hazakísérje.

Szóltalanul haladtak egymás mellett. Midőn a Mari lakása előtt álltak, a hölgy gunyosan mosolyogva nyújtott kezet az ifjunak.

— Jó éjt, barátom. Szép álmokat kívánok. Nem hívom be, hogy legyen estére vendégem, mert vannak időpontok, midőn az ember szeret egyedül lenni.

— Igaza van, Mari. Nem is kérem a kegyet, hogy az estét együtt tölthessük, mert ma estére le vagyok foglalva.

— Tehát jó mulatságot — szólt a hölgy gunyosan s ezzel eltűnt a házban.

Béla egy pár napig fel sem nézett az özvegynek. Ugy látszott, egészen fel akar hagyni az udvarlással, mert utcán, sétátra, színházban találkozá, csak röviden üdvözölte s aztán állandóan egy szép szőke leánynak udvarolt, kiről azt beszélték, hogy a leggazdagabb parthie a városban. Mari látszólag figyelembe sem vette az ifjú hideg tartózkodását, hanem figyelmes szemlélő arczán észrevehette volna, hogy gyakran bántja őt e hidegség.

Egy napon aztán Béla ismét ellátogatott az özvegyhez. A hölgy nyájas, elfogulatlan arczczal üdvözölte őt. A társalgás megindult, de az egykori kedves bizalmasság hiányzott belőle. A hölgy egy kérdést sem tett, hogy hol töltötte az elmúlt napokat s az ifjú

A kézdívásárhelyi és vidéki t. nőegyleti hölgyközönséghez.

Hazánk kitűnő írói, művészei és művésznői, Jókai Mór legnagyobb írónk vezetése alatt, e hó 28-án Seps-Szentgyörgyre érkeznek az Erdélyi Magyar Közművelődési Egylet közgyűlésére, valamint a székely iparkiallításnak megismerésére. Felkérem ez okon a kézdívásárhelyi és vidéki hölgyközönséget, hogy minél számosabban jelenjenek meg a jeles írók, művészek és művésznők tiszteletére és minél számosabban vegyenek részt a művészi előadáson, valamint a tiszteletükre rendezett banketten.

Imecsfalva, 1887. aug. 18.

Honleányi üdvözléssel
Öv. Cserey Jánosné,
elnök.

V i d é k.

Kovácsna, 1887. aug. 19.

(A kovácsnai tűzkárosultak ügye.)

A nyomorral küzdő károsultak érdekében az adakozások és gyűjtések mindenfelől megindultak.

A helybeli lakosok mindent megtesznek azok fölségelésére, a kik teljesen vagyontalanokká lettek és rögtön segítyt igényelnek. Az egyik gabonát és élelmet oszt ki az éhezőknek, míg a másik ruha- és ágyneműekkel látja el a szinte meztelenül maradtakat, a harmadik deszka- és épületfa-hozattal kalakázik a hajléktalanoknak.

Akadnak oly emberbarátok, kik a hozzájuk közelebb álló károsok számára külön gyűjtéseket eszközölnek.

A megyei alispán Báró ur az első köze tartozik a nemes példa adásával; a tűzvészt követő napon személyesen jelenvén meg a vész színhelyén, 5-5 frt könyöradományt nyújtott az éhséggel küzdő legszegényebbeknek. A Báró alispán ur gyűjtőívet nyitott 10 köből vetőmag aláírásával; reméljük, hogy a megye birtokosai követni fogják a szép példát s nem fogják engedni, hogy az öszgabonától megfosztott tűzkárosultak szántói vetetlen maradjanak.

Az egyletek és testületek közül az uzoni veres kereszt fiók-egylet az elnökség útján 50 frtot küldött a főszolgabíróhoz kiosztás végett.

A „Székelyföld“ t. szerkesztősége által hozzájuttatott és a 66. számú lapban kitüntetett 11 frtot, valamint a kovácsnai fűrdővendégek által zenéjében fizetett öszegből fennmaradt 14 frtot én is főszolgabírói kézhez szolgáltatam azon szóbeli ohajlásom kifejezésével, hogy igazságos kiosztás végett egy bizottság alakíttassék, a mely

helyben általános gyűjtést is indítana meg. A főszolgabíró ur a bizottságot Deák Albert, Deák Domokos, Rákosi József, ifj. Veres István, Bogdán Zoltán és Csia György személyében megalakítván, remélem, hogy a 7 tagu bizottság erélyesen és lelkiismeretesen oldja meg humánus megbízását.

Midőn a fenn kimutatott adakozóknak szíves áldozatkészségükért szerencsétlen székely honfitársaink nevében hálás köszönetet mondok: egyszersmind a könyörületes szívű honleányokhoz, honfitársainkhoz, egyletekhez stb. azon kéréssel fordulok, hogy szíveskedjenek a kovácsnai tűzkárosultak szerencsétlenek fölségeléséhez járulni és könyöradományukat a bizottság elnökéhez, az orbai-járási főszolgabíróhoz, juttatni.

Epen midőn bezártam tudósításomat, kaptam azon értesítést, hogy az erdélyi ref. egyház-kerület hivatalos közlönye, a „Protestáns Közlöny“ igen tisztelt szerkesztősége 95 frt 60 krt gyűjtén, ezen öszeg a kovácsnai ref. lelkészhez már meg is küldetett a tűzkárosultak közt leendő kiosztás végett.

Benkő Gyula ref. lelkész ur ezen öszveget a szűkölködők közt hatósági intézkedés előtt ki is osztotta. Az Isten ezerszeresen fizesse meg az adakozóknak!

Csia György.

T a n ü g y.

Értesítés.

A kézdí-vásárhelyi felső népiskolánál az 1887—8. tanév f. évi szeptember hó 1-én kezdődik.

Az első héten a magas miniszteri utasítás 40-ik §-a értelmében a beiratások, javító és fölvételi vizsgálatok eszközöltetnek az intézet helyiségében délelőtt 8—12 és délután 2—5 óráig. E hét leteltével a rendes tanítás veszi kezdetét.

Ezen iskola I. osztályába oly tanuló vétetik föl,

- aki életének legalább 12-ik évét betöltötte;
- a ki az elemi iskola hat osztályát jó sikerrel végezte.

Oly tanuló, a kik az elemi iskola 6-ik osztályáról bizonyítványt felmutatni nem tudnak, felvételi vizsgálatot tartoznak kiállani.

A beiratás alkalmával 50 kr felvételi és 4 frt tandíj fizetendő. Hiteles szegénységi bizonyítvánnyal ellátott tanulók a tandíj-fizetés alól részben vagy egészben felmentetnek.

Vidéki tanulók az intézetben lakást és felügyeletet nyernek; e mellett az iskola

szolgánál főzetéssel maguknak olcsó élelmezést biztosíthatnak.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

Kézdí-Vásárhelyt, 1887. aug. 21-én.

Az igazgatóság.

Értesítés.

A sepsiszentgyörgyi mulakatos-tanulhelylyel kapcsolatos polgári finiskolába az 1887—88-ik tanévi beiratások folyó évi szeptember 1-én kezdetnek meg s tartatnak 7-ig, az igazgatósági irodában, délelőtt 8—12 óráig. A felvételi és javító vizsgálatok ugyanazon napokon, a délutáni órákban tartatnak meg. A javító vizsgálatokra szept. 10-ke után senki sem jelentkezhetik. A ki addig nem javít, osztályt ismétel.

Szeptember 8-án lesz a tanév ünnepélyes megnyitása.

Az I. osztályba oly növendékek vétetnek fel, kik legalább is 9 évesek és iskolai bizonyítványt mutatnak fel arról, hogy 4 elemi osztályt jó sikerrel végeztek; különben felvételi vizsgát kell tenniük.

A polgári iskola bármely osztályába felvétetik minden oly tanuló, ki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik és az azon osztályban megkívántató előkészültségről vizsgálat útján bizonyosságot tesz.

A mulakatos tanulhelybe való felvétel díjmentes. A tanulók az eszközöket és feldolgozandó anyagot ingyen kapják. A IV. osztályon kezdve bármely ép és erős testalkatu tanuló részt vehet a gyakorlatokon. Azonban, ki egyszer beiratkozott, az köteles a VI-ik osztály bevégezéséig vagyis három éven át mulakatos tanulóknak maradni. A kilépés csak betegség miatt orvosi bizonyítvány alapján engedtetik meg. A felvételi vizsgálat díjmentes.

A polgári iskola IV. osztályát bevégezt tanuló, ha szak-iskolába akar átmenni, át-léphet:

- a) tanítóképezdebe,
- b) a kereskedelmi iskolába,
- c) az országos mintarajztanodába,
- d) a középipartanodába,
- e) a cs. kir. hadapród-iskolákba,
- f) a reálskolákba, ha a francia nyelvből,
- g) a gymnasiumba, ha a latin nyelvből pótvizsgálatra áll.

A polgári iskola hat osztályát bevégezt tanuló előtt következő utak állanak nyitva:

- a) alkalmaztatni magát állami hivatalokra, vasuti gyakornokságra, a nem kinstári-lag kezelt postai, távirakezelői szolgálatra, számtiszi hivatalokra a miniszteriumoknál, vámi, pénzügyi, fogyasztási adói, pénz- és adóörsegi, dohánybevéltási, gyártási és el-

adási, lottó-, bélyegző- és sóhivataloknál, a megyéknél segéd és kezelői állomásokra, körjegyzőségre.

b) ipari, kereskedelmi, biztosító-társulatoknál, pénzintézeteknél.

Ha a 6 osztály bevégezése után tovább akar tanulni, átléphet a gazdasági és állatorvosi intézetekbe, a selmeczi erdészeti akadémiába.

Tandíj egész évre 4 frt, könyvtáridj 50 kr, mely díjak a beiratáskor azonnal fizetendők. Szegénysorsu tanulók hatóságilag igazolt szegénységi bizonyítvány alapján a tandíj-fizetés alól egészen vagy részben fölmentetnek.

Szegénysorsu tanulók tankönyvekkel segélyeztetnek. Minthogy azonban a tanév ünnepélyes megnyitásával egyidejűleg a tankönyv-segélyezések is megtörténnek, kérem a beiratkozásra kitűzött időt pontosan megtartani, mivel a későbbi jelentkező tanulók segélyre igényt nem tart-hatnak.

A szülők, vagy azoknak helyettesei felkértenek, hogy a beiratásra gyermekeikkel személyesen megjelenni szíveskedjenek, hogy a szükséges anyakönyvi adatok pontosan bevezethetők s a fizetések azonnal eszközölhetők legyenek.

Seps-Szentgyörgyön, 1887. aug. 20.

Dr. Szász István,
igazgató.

Szinészet.

Kézdí-Vásárhely, 1887. aug. 23.

Volt pályázó elég, hanem egyiknek sem volt elég bátorsága Kézdí-Vásárhelyre bejönni. Dancz és Csóka nem tudtak elég bérletet összehozni s azért jónak látták utjokat másfelé venni. Gerőfy Andor a rossz előjelek dacára is elfoglalta állomását, elhatározván, hogy eredményt fogja a közönséget meghódítani s pártfogását kiexequálni. Két bemutató előadást már rendezett; az első „Üdvöske“, operett, a második Schiller remek tragoediája, „Ármány és szerelem“ volt. A két bemutató előadás eredményéből ítélve, alapos reményünk van, hogy Gerőfy urnak csakugyan sikerülni fog a hódítás műve. A mindkét alkalommal jelenvolt közönszámú közönség a legnagyobb meglepéssel hagyta el a színikört, magas véleményt vime magával a társulatról, mely a közönség között elhintve, hogy üdvös eredményeket fog szülni, arról nem lehet kétségünk. Mi részünkről elfogulatlanul állíthatjuk, hogy sem operettet, sem tragoediát jobb előadásban színpadunkon nem láttunk. Nikó Lina

szintén hallgatott róla. A beszélgetés mindennapi dolgokról folyt meglehetősen vontatva. Mindketten érezték a helyzet nyomását.

A régi bizalmas viszonyt némi felvilágosítás nélkül nem lehetett helyreállítani, s az pedig oly kényes pont volt, hogy egyik sem akarta érinteni.

Ugy váltak el egymástól, mint két idegen. Ismét több nap mult el a nélkül, hogy a helyzet változott volna. A városban, hol mindent oly figyelemmel szoktak kísérni, már szeltében-hosszában beszéltek, hogy a viszony felbomlott. Béla a kis szökének udvarolt állandóan, Mari meg egy fiatal, gazdag földbirtokost tüntetett ki láthatólag kegyeivel Béla nagyon ritkán jelent meg az özevgy szalonjában s ilyenkor is mindig komoly, szórakozott volt, mintha csak terhére lenne a régi jó viszonyból folyó ezen kötelezettséget teljesíteni.

Mari soha egyetlen szóval sem érintette a szép szöke leányt, kinek körében Béla oly sok időt tölt, s viszont Béla is mélyen hallgatott az ifju földesurról, kinek udvarlásait Mari oly szívesen fogadta. Beszélgettek napi hírekről egész közönyös hangon és érintkezéseiknél az özevgy szívélyes nyájasságát csak az ifju udvariassága multa felül.

Egy este Béla épen a színházból indult haza felé, midőn az előcsarnokban Marit ismerte fel. Bámulva közeledett feléje s a hölgy, a mint őt felismerte, nevetve szólt:

— Itt rekedtem; a kocsi még nem jött

utánam s az esőben egymagamra nem merem utnak indulni.

Béla udvariasan ajánlá fel esernyőjét és karját a hölgynek, ki azt készségesen elfogadta. Együtt indultak meg a sötét, sáros utcán Mari lakása felé, mely jó távol esett a színházról.

Egy ideig némán haladtak egymás mellett. Béla, mintha legszentebb feladatául tűzte volna ki hölgye czípőit a sártól védelmezni, hallgatva nézte a földet, szorgalmasan keresve a vízmentesebb területeket. A hölgy, nem respektálva az ifju nemes törekvéseit, nagyokat kacagott, ha czípője a mély sárban elmerültek.

— Tudja-e, ha most minket együtt meglát-nának, sok pletykára nyujtana alkalmat — kezdé meg a társalgást kedélyes hangon a szép özevgy.

— Azt hiszem, hogy mindketten tul vagyunk már azon, hogy rólunk valami regényes dolgot beszélhetnének — válaszolt az ifju némi keserűséggel.

— Ennek csak örövendhetünk — folytató a hölgy komolyan. — Én részemről szeretem, ha a világ nem foglalkozik velem.

— Ezt az örömet egyhamar nem fogja elérni. A míg szép és gazdag özevgy, mindig fog különböző alakban és különböző szemé-lyekkel összekötve a kisvárosi mende-mon-dáknak anyagot szolgáltatni.

— Ah, egy bók az ön ajkairól! — szólt

kaczagva a hölgy. — Mily régen nem részesültem e kegyben?!

— Nem bók ez, asszonyom, hanem az egész világ által elismert igazság kifejezése. Hisz önnek, asszonyom, egész udvara van, mely önt királynőjének ismeri és szépségének adózik.

— És önt is szerencsés vagyok alattvalóim közé sorozhatni? — kérdé dévaj hangon a hölgy.

— Én a kegyvesztettek és száműzöttek sorába tartozom.

— Nem tudok róla, hanem ha ön udvaromból önként száműzi magát, arról nem te-hetek. Az a láncz, mely hieimeit körömbö vonja, nagyon is gyöngö. Bármelyik és bármely pillanatban könnyen szétszakíthatja.

— És ez természetesen öre nézve egyre megy. A hiány azonnal pótolható.

— Nem mindenki. Voltak és vannak alatt-valóim, kiknek távozását ösztintén sajnálom.

Volt a hölgy utolsó szavaiban minden ját-szísága mellett valami különös melegség, mi önkéntelenül utat tört magának az ifju szí-véhez. Csillogó tekintettel nézett az özevgy arczára, melyen azonban jó kedvnel egye-bet nem talált.

Hosszas szünet állt be, míg végre az ifju töré meg a csendet.

— Mindig fentartom azon véleményemet, hogy ön, asszonyom, egy talány, melyet senkinek sem sikerül soha megfejtteni.

— Különösen ha már az első lépésnél

visszariadunk a nehézségektől. A talányok megfejtésére, tisztelt uram, sok türelem kell — szólt vigan a hölgy.

— De én azzal nem rendelkezem. Inkább lemondok azon örömről, mit a megfejtés nyujt — szólt daczosan az ifju.

— Nagyon természetesen, uram. Mindig olyannal szeretünk foglalkozni, a mi életet szerez. Csak arra akarom figyelmeztetni, hogy csak rövid látkörü emberek látnak mindenütt talányokat, hol azok nem léteznek.

— Igaza van, — válaszolt az ifju gunyosan — én is a szűk látkörü, ostoba emberek sorába tartozom, s épen ezért csak egy tet-szolgáló kaczért láthatok ott, hol a nálamnál okosabbak egy imádandó angyalt találnak.

— Nincs szándékom önt az ellenkezőről meggyőzni — válaszolt a hölgy most már komoly, sértődött hangon. — Higgyen, a mit akar, s csak arra kérem, ha kifejezéseiben jövőre több tiszteletet s illetmet tanusítana. Én sem kaczér, sem tetszélő nem vagyok.

— Nem akartam sérteni, — szólt az ifju töredelmes hangon — s ha kifejezéseim egy kissé élesek valának, bocsánatot kérek.

Eközben Mari lakása közelébe értek. Itt azonban meg kellett állaniok, mert egy mély-nek látszó nagy töcsa választá el a házhoz vezető utat. A sok esőtől meggyült vizen egész utcában nem volt átjáró, csupán imitt-amott látszóttak ki az utcazi lámpa-fénynél egyes kövek a vízből.

mint operett-primadonna (ugyanaz a tehetséges művész, ki mellett egykor a fővárosi ifjuság oly szépen tüntetett), Geröfy Andor mint drámai hős, Mátrai Gyula mint intrikus a legmagasabb műgényeket is kiélégíthetik. Veresné, Lejthényi Kornél és Szép kitűnő erőknél bizonyultak. Szóval az eddig látottakból biztosan következtethetjük, hogy egy oly szervezett társulattal állunk szemben, mely sokkal magasabb nívón áll, mint azon színész-csapatok, melyek utóbbi időkben közönségünk jóhiszeműségével s egyszerűségével oly oszoful visszaéltek. Azon, részben solidaris viszony, mely a vidéki sajtó és vidéki színészet között fennáll, gyakran kellemetlen kötelességeket ró ránk, midőn t. i. érdemtelenséget kell szépítenünk és emelnünk; de kedves kötelesség ez, midőn olyanok érdekében kell szavunkat felemleni, kik ezt megérdemlik. Ez utóbbi áll Geröfy ur társulatáról is. E társulat előleges bérletbiztosíték nélkül, feltétlenül biztára magát városunk és vidéke közönségére, s mi meg vagyunk győződve, hogy közönségünk méltányolni fogja fe bizalmat s partfogásával fogja megmutatni, hogy a ki benne bíz, meg nem csalatkozik.

0.

Különfélelek.

— A kézdívárshelyi jótékony nőegylet mult vasárnap rendkívüli közgyűlést tartott özv. Cserey Jánosné elnökle alatt. Elnök egy meleg hangú beszéddel nyitván meg a közgyűlést, előterjeszti, hogy a Kovásznát ért nagy tűzvész által sujtottak felsegélésére szükséges lenne némi segítyt nyújtani. A nőegylet meleg szívvel karolta fel a tűzkárosultak ügyét s a nyomor pillanatnyi enyhítésére 25 frtot szavazott meg s egyszerűsmind elhatározta, hogy okt. 15-én ugyanezen célra egy estélyt is fog rendezni. A közgyűlés továbbá az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület kézdívárshelyi választmányában, alapítványa után, özevgy Cserey Jánosné elnök által fogja magát képviseltetni. Elhatároztatott, hogy a S.-Sztgyörgyön f. hó 25-én megnyitandó székely kiállításán az egyesület testületileg fog megjelenni. A részt venni ohajtó tagok körözüvény útján fognak felszólíttatni az együttes indulás 28-án reggel leend. Indítvány folytán megállapított, hogy az őszi fillérestélyek október végén vendik kezdetüket.

— Kossuth Lajos nagy hazánkfia névnapját az idén is, a szokott módon, megünnepeli a Rikán belöli honvéd-egylet. Az ünnepély Kréniczky Károly vendéglöjében Kézdí-Vásárhelyt folyó hó 25-én (Lajos napján)

— Nincs más mód, asszonyom, — szölt Béla, vizsgálat alá vevén az egész utcát — ezeken a köveken kell átvezetnem, vagy meg kell várnia, míg kocsiját ide rendelem. — Felesleges, át fogok menni. Már alig fogok ugyanis jobban megázni.

Béla megfogta a hölgy kezeit s úgy vezérelte lassan, lépésről lépésre át a vizen. Már csaknem partot érték, midőn a hölgy elsikulva, majdnem a vízbe bukott. Az ifju egy ugrással a vízben termett s felfogá a hölgyet s egy pillanattig karjaiban tartá búbános termetét. A gyönyörtől elszedülve, egy pillanattal alatt kitörtek a mesterségesen elfojtott lángok, hevesen szorítá keblére a hölgyet s ajkaira forró csókot nyomott.

A hölgy, mintha kigyó esipte volna meg, egy pillanattal kibontakozott karjai közül s haragban égő arccal s villogó szemekkel tekintett az ifjura.

— Ön visszaélt helyzetemmel, — szölt haragtól remegő hangon — ön nemtelen és gyáva!

— Szeretem önt, Mari; ez mentse tetteimet — kiáltá esengve az ifju.

A hölgy megsemmisítő pillantást vetett az ifjura s szó nélkül távozott.

Pár pillanattal mulva lakása kapuja bezárult megette.

(Folytatása következik.)

este fog megtartatni. Ez ünnepélyre a nagy hazai tisztelőit a Rikán belöli honvéd-egylet elnöksége tisztelettel meghívja.

— A kovásznai tűzkárosultak javára a kézdívárshelyi jótékony nőegylet 25 frtot, Kézdí-Vásárhely városa 10 frtot adományozott.

— Kovásznáról vetük azon helyreigazítást, hogy Kovács Sámuel, ki a feletti keservében, hogy mindene odaégett, felakasztotta magát, nem halt meg, mert sikerült idejekorán megmenteni. Nemkülönb a felesége is, ki az ottani gözlőben akarta magát elveszíteni. Örömmel értesültünk azon fáradságtalan tevékenységről is, mit a kovásznai újonnan választott ifju lelkész Benkő Gyula ur a vész és nyomor első percében kifejtett. A derék protestáns lelkész igazi keresztényi szeretettel teljesítette lelképásztori kötelességét, mind végig jelen volt a vész helyén, vigasztalta kétségbeesett hieit, kenyeret, pénzt és gabonát osztott ki a szegényebbek között. Távirati uton hívta fel a hivatalos egyházi lap figyelmét, mire Szász Gerő szerkesztő azonnal 95 frt 60 krt küldött stb., stb. Szóval az ifju lelképásztor a vész perczében is kötelességet ismerő s hieit szerető papnak mutatta be magát.

— A király ő felsége egy osztrák-magyar érdemjelvényt alapított a tudomány és művészetek terén szerzett érdemek megjutalmazására. Ezen érdemjelvény egy éremből áll, mely előlapján a király mellképével, hátlapján meg „Literis et artibus“ felirattal van ellátva s mely érem veres szalagon a nyakon viselendő. A királyi kéziratnál együtt megérkezett a kitüntettek névsora is, melyben osztrák és 5 magyar tudós és művész neve foglal helyet. E kitüntetést nők is kaphatják, kik a jelvényt szalagon bal vállukon viselik.

— A szentistvánnapi ünnepségek fényes eredménynel fogtak le. Lapunk szíki tere, fájdalom, nem engedi meg, hogy az érdekesnél érdekesebb mulatságokról részletesen írhasunk s csupán csak az elért eredmény konstataálására kell szorítkoznunk. Az eddig megjelent tudósítások szerint belépti jegy 80 ezer drb kelt el, mi 24 frt bevételnek felel meg. Ha ehhez vesszük a tombola, hangverseny és tánczvigalom külön pénztári eredményét, legalább 40—42 ezer frt bruttó jövedelemre van kilátás. Ezen kívül van a „Segítség“ című album, a melynek jövedelmét meg hozzávetőleg sem lehet e pillanatban megállapítani. Az eredmény e szerint a legvérmesebb várakozást is felülmulja s a tűzkárosultaknak csakugyan segítve leend.

— Jótékonyozó irodalmi és művészi előadás az írók és művészek társasága által S.-Sztgyörgyön, 1887. évi augusztus 28-án, az E. M. K. E. közgyűlésének tiszteletére. Műsor: I. Szakasz. 1. Nyitány. Wagner Tannhäuser cz. dalművéből. Zongorán előadják: Rausch Károly és Somogyi Mór. 2. Költemény. Irta és előadja Komócsy József. 3. a) Aria az „Alvajáró“ cz. dalműből. b) Népdalok. Ábrányi Kornél. Szerző zongorakísérése mellett énekl: Ábrányiné-Wein Margit uró, a m. kir. opera tagja. 4. Költemény, irta és előadja: Reviczky Gyula. 5. Ismered ama hont. „Mignon“ dalműből. Előadja: Komáromi Mariska k. a., a m. kir. opera tagja. Zongorán kíséri: Rausch Károly. 6. Költemény. Irta és előadja Kis József. 7. a) Bercse. Rebertől. b) Mazurka. Wieniavskytól. c) Népdalok. Hegedűn előadja: Máté István. Zongorán kíséri Somogyi Mór. 8. a) Kirándulási induló. Ez alkalomra irta és előadja Siposs Antal. b) A Balaton tündére. (Kézirat.) Siposs Antal. 9. Szavalt Rákossy Szidi uró a budapesti népszínház tagjától. 10. Gumbert F. Keringő. Énekl: Kordin Mariska k. a., a m. kir. opera tagja. Zongorán kíséri Kordin Riza k. a. 11. Felolvass: Mikszáth Kálmán. 12. Meyerbeer: Kettős az Észak csillaga. c. dalműből. Előadja Ábrányiné-Wein Margit uró és Kordin Mariska k. a. Kíséri: Rausch Károly. 13. a) „Hamlet“ cz. dalműből. b) Népdalok. Czimbalmon előadja: Völgyi Kornélia k. a. 14. A szent nyomok. Költemény. Irta és előadja Várady Antal. 15. Fekete frakkban. Magánjelenet. Dreyfusstól. Előadja Latabár Kálmán, a budapesti népszínház tagja. Előadás után tánczvigalom. Belépti számozott jegy földszintre és karzatra 2 frt. Jegyek előre megvásárolhatók — az előjegyzések szerint — Harmath Domokos rendező bizottsági tagnál. előadás napján a pénztárnál. A tiszta jövedelem a Seps-Sztgyörgyön létesítendő „Közművelődési Csarnok“ javára fordítatik. Felülfizetések szívssen fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A műsor ára 10 kr, s a pénztárnál kapható. Kezdeté 7 órakor.

— A kézdívárshelyi jótékony nőegylet szíves köszönetet mond a kézdívárshelyi tanuló-ifjuságnak azon viasz-csokorért, melyet neki adományozni kegyes volt. Kézdí-Vásárhelyt, 1887. aug. 23. Az egy let elnöksége.

CSARNOK.

Mutatványok a „Segítség“-ből.

Eperjes, Nagy-Károly Toroczko.

Romokból és hamvaikból ifju erővel virágoznak fel és boldoguljanak drága hazánk diszére, soha el nem enyészhető emléksobrokként, miket a nemzet áldozatkész hon-szeretete önmagának emelt.

Rudolf s. k.

Kétséget nem szenved, hogy kedves hazánkban nagy összegeket költünk a sport minden ágára. Nyujt is mulatságot és hasznót.

A versenyek előmozdítják a lótenyésztést és ezáltal jó paripákat szereznek vitéz huszárjainknak, a lókitvel által pedig pengő pénzeket az állam közvagyonának. A vadászat szintén emeli az ország jövedelmét. De van egy neme a sportnak, ha ugyan magasra ezelja megengedné ezen névvel illetni, melyet uraink között csak igen kevesen tűznek: a tűzoltás, mely épen nemzeti és államvagyon, emberbaráti és hazafiai szempontból oly fontos, hogy több érdeklődést követhetne, mint a milyenben részessül. Pedig ez a sport az, mely talán a legislegolcsóbb minden sport között. Vessünk egy tekintetet tűzoltó szaklapjainkra és ott találándjuk, mi módon lehet kevés költséggel sok veszélynek elejét venni.

Miért ne állanának magyar főnemeseink tömegesen ezen intézmény élén, most, midőn ugy is már népfölkelők, kész katonák; midőn minden hazafiai vállalatot oly hön felkarolnak; midőn gróf Széchenyi Ödön, nagy hazánkfának édes gyermeke, életre hozta; és midőn gróf Cziráky Béla most is oly buzgó, mintaszerű vezére?

József főhg. s. k.

Mátyás király forrása.

Hajh, azok a faragott kövek, a gyűrűs hollót viselő czimmerrel, a melyekből palotája épült, rég szét vannak már hánya, hanem azok a faragott kövek, a melyek a forrás viz sziklagádorához lettek egymás fölé rakva, még most is őrzik a nevét.

Ott van ez a forrás az Abaujmegyéből Tornába vezető út mellett, épen a nagy köhid előtt, melyen az országút átvezet, nem messze Teleki-Bányától. Ez a helység is híres volt hajdan arany, ezüst kinestermése felől; de a mai praktikus kor már ezt is konvertálta: aranybánya helyett fűrészmalom, köedénygyár adja a kenyeret.

A szomszéd falvakból minden pünkösdhétfőn ide gyűlnek népek, uraságok, a Mátyás király kutjához s vig áldomásozás közt elmondják annak, a ki még nem tudná a Mátyás király forrásával együtt csergedező regét.

Mikoriban Giskra kalandorhadainak bodonvárait törette a király, sokat időzött maga is e tájon, hol rablósordát, hol rőt-vadat zaklatva az erdős völgyben.

Ez a hős forrás ugyanazon a sziklanyíláson zuhogott keresztül, a melyen most s nem messze a mostani hidon tul egy patakmal-mot hajtott. Kérdezzétek meg a partról belehajló két-íks repkényt, ő is itt volt már akkor; ha ő nem, hát az ősanja, attól hal-lotta ő is ezt a történetet.

Világos szép leánya volt a vén molnárnak: nem olyan vaklinc, mint a többi parasztlányok, hanem olyan, mint a harmatba fűdött rózsza: az is a vadrózsza. Csakhogy olyan tuskés is volt, mint az; nem hagyott magával senkit legyeskedni s nagyon válogatott benne, hogy kiuek a kedvéért tűzze fel a langos hajára a sámi fejkendő, a levengős tövel. Minden vöröntytyel még csak szóba sem állt.

Egy bekeleti délután, mikor nagyon öblözött a nap, Mátyás király a kíséretét messze elhagyva, egyedül vetődött a forráshoz. Ott

találta mese magában a szép leányt. Kezében tartotta ez a korsóját, s bunak hajtotta a fejét.

— Isten jó nap, te erdők rózsája! — szölitá meg a király — mit vesztettél el, hogy ugy földnek adtad a szemedet?

Fölrezzent erre a lány, s lejebb huzva a szemére a homloktakarót, azt felelé:

— Bizony elvesztettem valamit, a mi ételt is ad, italt is ad, meg is éltet, meg is öl; — füvet éleszt; — fát kitör.

A király mindjárt kitalálta, hogy ez a forrás viz: malmot ez haj, kenyeret ez ad, italul ez szolgál, szomjat ez olt, de halálos beteggé is ez tesz; táplálja a füvet a partján, de kitör a szálát, ha megárad.

Holmi pajkos csamangók azt a mókát követték el, hogy éjszaka nagy kolonczköveket hengerítettek a forrás cikója elé s azokkal ugy elzárták a sziklaoduból kijövő pataknak az útját, hogy az most csak vékony viz-sugarakban lövelt ki a nyílások között s nem szaporított annyit a sziklamedencében, hogy meglehetett volna benne meríteni a füles korsót.

— Ha csak ez a baj, — mondá a király — majd segítünk rajta. S kis baltájával, a mit vadászszokás szerint hátul az öve mellé dugva hordott, kivágott egy erős fiatal szálát s annak a dorongját nekifeszíté a legnagyobb szikladarabnak, hogy majd elhengerítse onnan. De ezuttal is az ostobább volt az, a ki nem engedett, a szikla mindig viszszaesett a cikóba.

— Várj csak! majd egy másik célkét is vágok: azzal meg te feszíted.

Mikor aztán a leány is segített, a koloncz csakugyan félreguvadt a helyéből s nagyot gördült aló felé.

— Lásd, hogy egyesült erővel milyen nagy sziklát elemeltünk ketten! — mondá erre a király. — Hej, talán még ennél nagyobb követ is elguríthatnánk — egyesült erővel.

A király épen akkor özvegyen maradt és gyermektelenül. Kitalálhatja a vak is könnyen, hogy mi lehetett az a nagyon nagy kő.

Csak a szép leány nem találta ki sehogy.

A félregurult szikla után azonban egyszerre neki zudul a vizarató oduban meggyült patak árja, ugy, hogy a leány nem tudott átmenni a patakon, ha nyilány ruháját össze nem akarta csatokolni. Pedig az atya már ugyan kiabált rá a malomgátrul, hogy mért nem siet?

A király segített rajta, felvette a leányt a karjára, ugy vitte át a patakon; még akkor is vitte, a mikor már semmi patak nem volt.

A molnár nem ismert rá a királyra: vadász urnak nézte; olyan egyszerű volt. Kérdezte tőle, hogy nem éhes-e? leültette az asztalához s eléje rakott mindenféle eunivalót, a mi becsületes házául kitelt.

De a királynak csak a szeme volt éhes.

A nagy kínálgatásra azt felelte:

— Én nem szeretem a csukának — csak a máját;*) vadkannak — csak a nyelvét; szarvasnak — csak a veséjét; szép leánynak — csak a szívét.

— Az is a java annak! — helyeslé a molnár.

— De hát van-e a leánynak szive? — kérdezé a király a szép molnáraleánytól.

— Van, de nem lehet rátalálni.

— Pedig én aranyat tudnék érte adni, ha megkerülne, arany koronát.

— Korona: borona; — felelt rá a lány. — Nehéz főkötő az! Jobb annál a fátylekendő! S a leányszív csak nem került meg.

A király tovább ment.

Ezután következett az oppelni polgár-leánynyal való ismeretség, — Corvin János történetének kezdete.

Néhány év mulva ujra visszakerült Mátyás király Telkibánya környékére.

Már akkor a cseli kalandorokkal szent volt a béke. Giskra, a maga vitézeivel, beállt mameuknak a legvaskezűbb magyarhoz s Mátyás király a hajdani szélső-baloldali ellen-

*) Mátyás királyról a hagyomány azt tartja, hogy nagyon szerette a csukának a máját. Egyszer vadászaton volt Csáron (Pestmegyében); ebednél a tornás csukának hiányzott a mája. Mátyás követelte, hogy adja elő a szakácsné; az azt felelte, hogy „csóri csuka, nincsen mája.“ — Mátyás visszaente neki: „palotai pácza, nincsen száma.“ — s rögtön előkerült a félretett csukamáj.

